

dat Van der Palm, 'geld in zak hebbende, daarvoor in groote mengen genever koopt, en behoeft', vraagt hij zich af of het gezin niet beter tijdelijk naar Rotterdam terug kan. Daar voelt Rotterdam –'de woning die 't zelve alhier heeft geoccupeerd, reeds door anderen in huur genomen en betrokken zijnde'– niet voor. In Amsterdam gaat men op zoek naar alternatieven. Misschien kan hij met een 'Kamperboter-boerenwagen' die leeg naar Kampen rijdt of met de diligence naar Zwolle? Maar 'beide gelegenheden hebben bezwaar in uithoofde dat de man te zeer aan den drank verslaafd is om hem geld toetevertrouwen'. Uiteindelijk worden de Subcommissies langs de route ingeschakeld om het gezin van proviand en reisgelegenheid te voorzien, zonder dat ze contant geld in handen krijgen. De ontwenningsskuur lijkt zowaar succesvol. Van der Palm zal vijftien jaar op de kolonie blijven zonder dat er grote uitpattingen bekend zijn.

Gemeensman ontvreemdt aardappelen

Aanvankelijk vonnissen naburige notabelen ongehoorzame kolonisten, maar vanaf 1825 komt er een vleugje democratie in de interne rechtspraak van de kolonie. Elk van de drie vrije koloniën krijgt een 'gemeensman', een door de kolonisten uit hun midden gekozen vertegenwoordiger. Niet dat iedereen zich zo maar kandidaat mag stellen. De adjunct-directeur draagt een kandidaat voor. Als die door de andere kolonisten wordt weggestemd, draagt de adjunct-directeur een volgende kandidaat voor, enzovoorts. Of die verkiezingen in de praktijk veel hebben voorgesteld, valt te betwijfelen. De kandidaat moest

goed liggen bij de adjunct-directeur en zeker niet het standpunt huldigen dat het allemaal niet zo streng hoefde te zijn.

Een van de Rotterdammers die juni 1820 in Willemsoord aankwam, behoort tot de eerste gemeensmannen. Theodorus Wilhelmus Gutseloe of Gutzeloe was bij aankomst 36 jaar en staat blijkbaar goed aangeschreven bij zowel de directie als zijn medekolonisten. Maar bij de eerste zitting van de Raad van Politie, waar hij als gemeensman aanwezig is, gooit hij meteen de kont tegen de krib. Een jongeman heeft zich een week 'zonder bekoemen verlof' van de kolonie verwijderd. Volgens eigen zeggen op aandrang van de kolonist bij wie hij in huis is ondergebracht, maar dat laat de Raad niet meetellen. De reglementen schrijven een opsluiting in de strafkolonie voor onbepaalde tijd voor. En dat wil de Raad ook, 'behalve de gemeensman Gutsloo, die van meening is, dat de jongen, bij een ander huisgezin en in eene andere kolonie verplaatst wordende, wel wederom te regt gebragt kan worden'. Later moet de al genoemde Groninger Van Borsum voorkomen na zijn messentrekkerij en dreigementen aan het adres van de adjunct-directeur. De Raad wil de man met zijn gezin naar de strafkolonie hebben, alleen Gutseloe wil hem verplaatsen naar een achteraf gelegen kolonie 'omdat hij thans te dicht bij de genever woont'. Hij wordt steeds weggestemd. Het jaar erop wordt hij niet opnieuw kandidaat gesteld.

Het echtpaar Gutseloe heeft twee kinderen. Een meisje dat bij aankomst vier jaar is en later de wijde wereld intrekt, en een zoon die bij aankomst pas één jaar is en later trouwt